



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 425/2018
03.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Лазаревић, адвокат из ..., против тужене Општине Лајковац, коју заступа заједничко Правобранилаштво за Град Ваљево и општине Лајковац, Љиг, Мионица и Осечина, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8632/16 од 26.04.2017. године, у седници од 03.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8632/16 од 26.04.2017. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 365/16 од 27.09.2016. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се тужена обавезе да му на име накнаде штете од клизишта, настале на објектима тужиоца на кп. .. и .. КО ..., исплати 11.032.692,00 динара са законском затезном каматом од 11.05.2015. године до исплате. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се тужена обавезе на исплату накнаде штете на име уништене вредности воћног засада у износу од 1.217.299,90 динара, на име измакле добити у сточарској производњи у износу од 6.868.048,10 динара и на име измакле добити на производњи поврћа 920.970,17 динара, са законском затезном каматом од 11.05.2015. године до исплате. Ставом трећим изреке тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 552.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 8632/16 од 26.04.2017. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Заступник тужене је доставио одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11 ... 87/18) који се примењује на основу члана 506. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизија се позива на битне повреде поступка из члана 374. став 2. тачка, 1, 5, 7 и 9. ЗПП, због којих се овај ванредни правни лек не може изјавити, према члану 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, почетком 2005. године дошло је до активирања клизишта на кп .. КО ... на којој се налазе објекти у власништву тужиоца. У записнику инспектора тужене који је изашао на лице места 17.03.2005. године наведено је да је уочено клизање терена, да је клизиште угрозило објекат тужиоца на коме су видљиве пукотине на зидовима и плафону, да се уграђено ојачање одвојило од објекта, ограда је пала и тло се повукло на простору испод објекта. Општинско веће општине Лајковац је 11.02.2009. године донело Закључак којим је усвојило извештај Комисије за клизишта са табеларним приказом евиденције клизишта и проценом трошкова санације и трошкова материјалне штете и донело одлуку да се закључак достави Влади Републике Србије – Фонду за санацију и заштиту од елементарних непогода на даљу надлежност и поступање. Захтев за исплату средстава упућен је Влади Републике Србије 17.02.2009. године, о ком захтеву није одлучено. Клизиште није санирано, а оштећења на објектима тужиоца су током времена увећана. На парцелама на којима је активирано клизиште тужилац је током 2007. и 2011. године подигао два објекта. Тужбом од 28.06.2010. године тужилац је тражио накнаду штете настале на грађевинским, стамбеним и помоћним објектима, као и измаклу добит за период од 2006. до 2010. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у нижестепеним пресудама примењено материјално право када је тужбени захтев тужиоца за накнаду штете одбијен као неоснован.

Одредбама Закона о коришћењу средстава за санацију и заштиту од елементарних непогода („Службени гласник РС“ 50/92) прописан је посебан поступак и услови под којима се остварује право на накнаду штете од елементарних непогода и средстава Фонда за санацију и заштиту од елементарних непогода. Општинама које су претрпеле штету од елементарних непогода одобравају се средства без обавезе враћања, чију висину одређује Влада у складу са прописаним критеријумима и расположивим средствима наведеног Фонда. Овај закон прописује и посебне услове, рокове и поступак у коме општине могу тражити и добити средства из наведеног фонда, с тим што је општина дужна да влади поднесе одговарајући извештај о процени штете најкасније у року од 60 дана од дана настанка елементарне непогоде.

Правилан је закључак нижестепених судова да на страни тужене постоји одговорност за штету коју је тужилац претрпео јер њени надлежни органи нису у року од 60 дана од констатовања штете 17.03.2005. године поднели извештај и захтев за добијање средстава из Фонда за санацију и заштиту од елементарних непогода, у смислу Закона о коришћењу средстава за санацију и заштиту од елементарних непогода. Међутим, основан је закључак првостепеног суда да је потраживање накнаде штете застарело.

Наиме, за тужиоца је штетни догађај наступио истеком последњег дана рока од 60 дана у коме је тужена могла да се обрати држави са захтевом за исплату средстава по основу елементарне непогоде, односно 17.05.2005. године. Будући да је тужба поднета дана 28.06.2010. године, то је сагласно одредби члана 376. став 2. Закона о облигационим односима потраживање тужиоца застарело, јер је протекао петогодишњи рок од тренутка настанка штете до дана подношења тужбе. Будући да је тужиоцу причињена штета у висини средстава која би из добијених средстава за санацију непогоде делимично и њему припала, то чињеница да је након 2005. године дошло до повећања оштећења на имовини тужиоца није од утицаја на време настанка штетног догађаја за тужиоца, па самим тим ни на застарелост потраживања.

Тужена општина није одговорна за штету коју је тужилац претрпео тако што је 2007. и 2011. године подигао још два објекта, и на име измакле добити за посађене усеве и сточну производњу, јер је тужилац знао да се ради о терену са активним клизиштем и могућим последицама грађења на таквом земљишту.

Правилан је и закључак нижестепених судова да у току поступка нису предложени нити достављени докази у ком обиму би туженој општини била одобрена новчана средства у смислу одредаба Закона о коришћењу средстава за санацију и заштиту од елементарних непогода, од чега би зависео обим накнаде штете која би евентуално припала тужиоцу, јер се висина средстава која се одобравају општинама за санацију штете већег обима одређује према обиму и структури претрпљених штета на територији конкретне општине, расположивим средствима фонда и економској развијености општине.

С обзиром на наведено, ревизијом тужиоца неосновано се истиче погрешна примена материјалног права и наводи да је тужилац за пуни обим штете сазнао неколико година касније након активирања клизишта, те да потраживања накнаде штете није застарело и да је тужена у обавези да тужиоцу ову штету надокнади.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗКП.

Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић